

INITIATIEFADVIES

betreffende de oprichting van de kredietbemiddelaar in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

7 december 2017

Aanvraag behandeld door	Kamer van de Middenstand
Aanvraag behandeld op	7 december 2017
Advies uitgebracht door de Kamer op	7 december 2017

Vooraf

De conflicten tussen ondernemers en verbruikers (B2C), tussen ondernemers en de regering (B2G) en tussen ondernemers onderling (B2B) raken vaak niet opgelost of verzanden in juridische procedures die op korte termijn geen pragmatische oplossing bieden. Er bestaan nochtans heel wat publieke en private actoren, evenals een juridisch kader die toelaten om bepaalde geschillen op constructieve wijze op te lossen, zonder tussenkomst van een rechtbank.

Deze alternatieve oplossingen, zoals bemiddeling of arbitrage, zijn niet voldoende gekend door de Brusselse ondernemers. **De Kamer van de Middenstand** heeft daarom een vademecum gepubliceerd om zelfstandigen en KMO te sensibiliseren voor de voordelen van niet-rechterlijke middelen voor de regeling van conflicten¹. Naar aanleiding hiervan wenst **zij** haar standpunt te delen wat betreft de Brusselse kredietbemiddelaar, waarvan de oprichting tijdens het eerste trimester van 2018 is voorzien.

In antwoord op de economische en financiële crisis van 2008 had de federale regering in 2009 de Kredietbemiddelaar opgericht in het kader van het Relanceplan voor de economie van de federale Regering : Federaal plan voor de KMO. Deze dienst was gevestigd bij het Kenniscentrum voor de financiering van de KMO (KeFiK), dat vandaag niet meer bestaat.

De bemiddeling werd naar de gewesten overgedragen naar aanleiding van de Zesde Staatshervorming. Vlaanderen heeft hierop bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) de Vlaamse Kredietbemiddelaar opgericht. Wallonië heeft van zijn kant in 2008 de bemiddelingsdienst « Concileo » bij de « Sowalin » opgericht.

In het Brussels gewest werd de oprichting van de kredietbemiddelaar aangekondigd in de Small Business Act (maatregel 33). Deze structuur zal de KMO moeten steunen die met verschillende problemen inzake toegang tot bankkredieten worden geconfronteerd. Impulse beschouwt dit als een van de grote knelpunten², en de oprichting van deze bemiddelaar komt voor in de lijst van de noden van de Brusselse ondernemers³.

De Small Business Act stelt dat « *De rol van de bemiddelaar vooral makkelijk begrijpbaar moet zijn, als neutraal, objectief en professioneel ervaren moet worden, zowel door de ondernemers als door de banken. Hij moet de banksector kennen en bij de banken een goede reputatie genieten. Met het oog op een operationalisering in 2017 zal een concreet voorstel (opdracht, beoordeling van de behoeften) eind 2016 afgewerkt worden door de gewestelijke begeleidingspool in samenwerking met de financieringspool en Febelfin. Deze maatregel zal inderdaad besproken worden in het kader van de opmaak van een charter met Febelfin (Maatregel 28). De kredietbemiddelaar rapporteert aan de minister in het kader van zijn opdracht ».*

De Kamer van de Middenstand heeft het genoegen gehad om tijdens zijn plenaire zitting van 9 november 2017 de heer Gauthier Hecq te ontmoeten die belast is met de oprichting van de kredietbemiddelaar. Impulse.brussels heeft **de Kamer van de Middenstand** erover ingelicht dat de opdracht van de bemiddelaar erin bestaat, oplossingen te vinden voor de problemen die ondernemers

¹ Te raadplegen op de internetsite van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, <http://www.esr.irisnet.be/publicaties/andere-publicaties-1/autres-publications-de-la-chambre-des-classes-moyennes/van-de-kamer-van-de-middenstand/e-2017-006-kvm/view>

² Impulse.brussels, activiteitenverslag 2014, p. 16.

³ Impulse.brussels (2016) Noden van de Brusselse ondernemers voor 2016, p. 40.

ondervinden met hun kredietverstrekkers, althans indien deze ondernemers er niet zelf in slagen om deze moeilijkheden op te lossen. De dienst zal een neutraal en objectief standpunt moeten innemen ten opzichte van de partijen, het vertrouwelijk karakter van de informatie, die hem zal worden bezorgd, moeten eerbiedigen en de volgende taken moeten vervullen :

- De dialoog herstellen;
- De analyse van de dossiers, en met de ondernemers en hun financiële partners nadenken over elementen die de situatie zouden kunnen deblokkeren;
- Desgevallend met onderhandelingen starten;
- Aan de ondernemer alternatieve oplossingen aanreiken;
- Een periodieke verslaggeving bij de overheid verzorgen, en suggesties en aanbevelingen formuleren.

De kredietbemiddelaar zal zes soorten van tussenkomsten verrichten :

- Moeilijke dialoog met een financiële partner;
- Weigering tot hernieuwing van een bestaande kredietlijn;
- Weigering tot verhoging van een bestaande kredietlijn;
- Moeilijkheid om uitstel te bekomen voor de vervaldag van een bestaand krediet;
- Opzegging van een bestaand krediet;
- Weigering om een nieuw krediet toe te staan, op voorwaarde dat deze weigering niet het gevolg is van een ernstige fout van de ondernemer.

De volgende aanvragen voor een tussenkomst zullen daarentegen niet in aanmerking worden genomen :

- Financieringsdossiers van geringe kwaliteit die elke mogelijkheid tot bemiddeling uitsluiten. Deze aanvragen zullen via de 1819 naar de meest aangewezen begeleidingsstructuren worden doorgestuurd met het oog op een verbetering van de kwaliteit van de dossiers;
- Dringende situaties die elke mogelijkheid tot bemiddeling uitsluiten. Deze zullen bijgevolg worden doorgestuurd naar het netwerk van begeleidingspartners van de 1819;
- Aanvragen die niet betrekking hebben op bestaande financiële moeilijkheden met een bepaalde financiële partner maar op algemene vragen betreffende de financiering en/of het beheer van een onderneming. Deze zullen naar de 1819 worden doorgestuurd.
- Aanvragen betreffende zuiver juridische kwesties of moeilijkheden die uitsluitend via juridische weg kunnen worden opgelost. Deze zullen aan de 1819 of naar Ombudsfin voor het beheer van bankklachten worden overgemaakt.

Na deze presentatie wenst **de Kamer van de Middenstand** de volgende aanbevelingen te formuleren :

Advies

1.1 Rol van de kredietbemiddelaar

De Kamer van de Middenstand vindt dat het goed zou zijn om een zevende soort van interventie toe te voegen die door de kredietbemiddelaar moet worden verzekerd, namelijk de conflicten betreffende de « funding loss ».

1.2 Complementariteit met de begeleidingsstructuren en de representatieve middenstandsorganisaties

De Kamer van de Middenstand stelt vast dat het geen eenvoudige zaak is om een onderscheid te maken tussen dossiers 'die het voorwerp van een bemiddeling kunnen uitmaken' en de andere dossiers. Dit dreigt de kredietbemiddelaar met veel dossiers en vragen op te zadelen waarvoor hij uiteindelijk niet bevoegd is. **De Kamer van de Middenstand** pleit in dit verband voor een complementariteit van het 1819-instrument en de begeleidingsstructuren. Het zou inderdaad doeltreffend zijn om van de bestaande diensten gebruik te maken om de selectie van de dossiers te verrichten teneinde vooraf na te gaan of deze geen redenen van uitsluiting bevatten, en om enkel de dossiers over te maken die aan de vastgestelde criteria voldoen.

De Kamer van de Middenstand stelt bijgevolg voor dat de begeleidingsstructuren en de representatieve middenstandsorganisaties zouden worden gesensibiliseerd voor de opdracht van de bemiddelaar, opdat zij eveneens tot een selectie van de dossiers zouden overgaan en - in de mate van het mogelijke - de relevante dossiers zouden overmaken.

1.3 Organisatie van de post 'kredietbemiddelaar'

De Kamer van de Middenstand vindt dat de selectie (en de eventuele doorverwijzing naar andere diensten) van de dossiers net zo belangrijk is als de werkzaamheden van de bemiddelaar zelf.

Het is bovendien moeilijk om het aantal Franse en Nederlandse dossiers te kennen die door de gespecialiseerde kredietbemiddelaar zullen moeten worden behandeld.

De Kamer van de Middenstand is eveneens de mening toegedaan dat deze bemiddelingsopdracht niet noodzakelijkerwijs aan een ambtenaar of/medewerker van het Brussels Agentschap voor de Ondersteuning van het Bedrijfsleven (BAOB) moet worden toevertrouwd. Zo zou het Agentschap een oproep tot offerten kunnen verrichten om een of meerdere gespecialiseerde financiële consultants aan te duiden. Het Agentschap zou geval per geval op deze deskundigen beroep doen. Men zou een budget moeten voorzien om deze deskundigen te vergoeden, een budget dat er eveneens voor zou zorgen dat het Agentschap geen vragen om bemiddeling zou afwijzen omwille van budgettaire redenen.

1.4 Voorwaarden tot wetslagen

De Kamer van de Middenstand is van oordeel dat een goede communicatie van de dienst bij het grote publiek en de begeleidingsstructuren een voorwaarde tot wetslagen vormt. Ook is het noodzakelijk dat er kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen worden bepaald om tot een relevante evaluatie van dit instrument te kunnen overgaan.

1.5 Maatregelen inzake administratieve vereenvoudiging

De Kamer van de Middenstand verheugt zich over het feit dat de nadruk op de administratieve vereenvoudiging wordt gelegd. Zo zullen de ondernemingen binnen de vijf werkdagen een antwoord ontvangen.

Het « only once » beginsel zal worden toegepast, en de dossiers zullen per elektronisch schrijven worden overgemaakt. Er zullen evenwel uitzonderingen mogelijk zijn voor de verzending van dossiers op een papieren drager.

*
* *